

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

Vår dato 10.11.2016
Vår referanse 16/035068
Deres dato 24.10.2016
Deres referanse høringsbrev

Høringsuttalelse til lov om registrering av enkeltpersoners gjeld (gjeldsregisterloven) – Statens pensjonskasse

Det vises til brev fra Barne- og likestillingsdepartementet av 24.10.2016 vedrørende høring av forslag til lov om registrering av enkeltpersoners gjeld (gjeldsregisterloven), med høringsfrist 6.12.2016.

Statens pensjonskasse administrerer boliglånsordningen for statsansatte og andre yrkesansatte medlemmer av Pensjonskassen omfattet av pensjonskasseloven (lov om Statens pensjonskasse). Boliglånsordningen omfatter også statsråder og stortingsrepresentanter.

Statens pensjonskasse er ikke å regne som finansforetak i finansforetakslovens forstand. Det vises her til definisjonen av finansforetak slik denne fremkommer av lov 10.4.2015 finansforetaksloven § 1-3, og til særskilt bestemmelse i loven § 1-6 som uttrykker: «(1) Loven gjelder ikke Norges Bank, Statens Pensjonskasse eller foretak eiet av staten som er finansiert over statsbudsjettet, og som er undergitt særskilte regler fastsatt ved annen lov, når ikke annet følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av lov.»

Statens pensjonskasse er heller ikke omfattet av lov 25.6.1999 om lov om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven), jf. definisjonen av «lignende institusjoner» i loven § 1 om virkeområde andre ledd, og forskrift 11.2.2000 nr. 102 om utvidet anvendelsesområde for finansavtaleloven som taler om «pensjonskasser, pensjonsfond og andre pensjonsinnretninger under offentlig tilsyn», og «offentlig kredittinstitusjon», men hvor Statens pensjonskasse ikke omfattes av noen av disse begrepene. Pensjonskassen har likevel valgt å følge loven så langt den passer.

Statens pensjonskasse kan i sammenheng med forslag til ny gjeldsregisterlov sammenliknes med finansforetak og Husbanken i kraft av at Pensjonskassen yter boliglån til førstegangskjøpere og andre som er medlemmer.

I høringsnotatet fra Barne- og likestillingsdepartementet er «Statens Pensjonskasse» nevnt kun én gang, jf. side 62 øverst. Omtalen av Statens pensjonskasse er tatt inn i kapittel 10 om økonomiske og administrative konsekvenser av det samlede forslaget til ny gjeldsregisterlov hvor det sies i punkt 10.3: «Tilgang til gjeldsopplysninger ved vurdering av kredittsøknader vil medføre at offentlige kredittyttere, som Husbanken, kommunene og Statens Pensjonskasse, kan gjøre bedre kredittvurderinger ved utlån, og således redusere risikoen for tap ved utlån fra det offentlige.» Det kan se ut som at Statens pensjonskasse er glemt i andre sammenhenger hvor kommuner og Husbanken ellers er omtalt i høringsnotatet. Vi er derfor av den oppfatning at det fra departementets side er meningen at Statens pensjonskasse skal omtales på linje med kommuner og Husbanken, og dermed skal omfattes av lovforslaget.

Et utgangspunkt for tilståelse av kreditt er det som fremkommer av finansavtaleloven § 46b om kredittgiverens plikt til å vurdere forbrukerens kredittverdighet og § 47 om frarådingsplikt. Dette er bestemmelser som også følges av Statens pensjonskasse, og som er ett grunnlag for at Pensjonskassen skal omfattes av forslag til ny gjeldsregisterlov. Kredittvurderingsplikten er omtalt i høringsnotatet punkt 5.1 og frarådingsplikten i punkt 5.2.

I punkt 6.2 om «Betydningen av gjeldsopplysninger i kredittvurdering» sies det i første avsnitt at «Dersom det åpnes for adgang til registrering av forbrukskreditter ville dette kunne ha betydning for kredittvurderingen på to måter.og for det andre vil det i tillegg kunne gjøres direkte oppslag i gjeldsregisteret for individuell vurdering av betalingsevne, samt verifisering av kundens egne opplysninger om gjeldssituasjonen». Nederst på side 31 er «finansforetak, Husbanken og kommuner som yter startlån» nevnt som eksempler på kredittyttere som det vil være tjenlig å gi adgang til direkte oppslag. Her bør også Statens pensjonskasse nevnes.

I punkt 7.6 om «Tilgang til informasjon fra gjeldsregisteret» sies det i første avsnitt at «Gjeldsopplysninger skal derfor bare kunne utleveres fra gjeldsregisteret til Husbanken og finansforetak i forbindelse med vurdering av en konkret søknad om kreditt eller ved endring av vilkår på en løpende kreditt, til kommunene i forbindelse med behandling av saker om startlån, samt til kredittopplysningsforetak som ledd i deres virksomhet». Dette bør være gjeldende også for Statens pensjonskasse, hvis vi får den samme hjemmel som Husbanken og kommunene.

I andre avsnitt i punkt 7.6 er det listet opp virksomheter som ikke skal ha adgang til å få utlevert gjeldsopplysninger. I denne opplistingen er ikke nevnt offentlige kredittyttere som f. eks. Statens pensjonskasse.

I punkt 12 om «Merknader til de enkelte paragrafer» er det i tilknytning til § 3-3 side 65 kommet nærmere inn på finansforetak, Husbanken og kommuner som yter startlån. Her bør også Statens pensjonskasse bli omtalt ut fra den omtale av Pensjonskassen som er gitt under økonomiske og administrative konsekvenser side 62, nevnt innledningsvis i vårt høringssvar. Dette må dermed også gi seg utslag i selve lovforslaget til § 3-3 første ledd punkt a) hvor Statens pensjonskasse må nevnes sammen med finansforetak og Husbanken. Statens pensjonskasse må angis særskilt, siden Pensjonskassen ikke anses som et finansforetak.

Vi ber derfor om at forslag til ny gjeldsregisterlov også omfatter Statens pensjonskasse siden Pensjonskassen tydeligvis er påtenkt å skulle omfattes av loven.

Med vennlig hilsen

Rune H. Kristoffersen
juridisk direktør

Ragnar Hodne
seniorrådgiver